

РЕЗОЛЮЦІЯ № 1 в рамках проекту

«Думайдан – 2016: збереження зелених зон у містах і селищах»

*Представники п'яти громадських організацій - громадські активісти, екологи, адвокати, юристи, правозахисники – разом із іншими представниками громадськості та влади що надали свої пропозиції та зауваження до даної резолюції під час першої зустрічі в Києві 29 березня 2016 року,*¹

стурбовані багаторічною тенденцією зменшення територій зелених зон практично в усіх населених пунктах України, створили спільну ініціативну платформу, мета якої – сприяти забезпеченню здорових та безпечних умов для життя людини шляхом покращення стану довкілля міст, селищ та сіл України, та

пропонуємо на законодавчому рівні:

1) доповнити статтю 1 Закону України «Про основи містобудування» визначення поняття «містобудування (містобудівна діяльність)» такими словами «збереженням та реабілітацією об'єктів природної спадщини», з метою підвищення пріоритетності збереження зелених зон;

2) передбачити адміністративну, дисциплінарну, цивільно-правову відповідальності за:

- злісне ухилення від проведення інвентаризації зелених зон;
- ухилення від розробки паспорта об'єкта благоустрою (парка, скверу тощо);
- невідповідність площ зелених зон встановленій законом нормі, за відсутність програм озеленення, за їхнє невиконання;
- несплату відновної вартості;
- незалучення представника державної екологічної інспекції до комісії, що визначає стан зелених насаджень перед прийняттям рішення про видалення;
- видалення здорових зелених насаджень (задовільний стан та добрий стан);
- порушення правил обрізування зелених насаджень;
- ухилення від підсадки дерев (нових, замість зрубаних тощо), за зменшення відсоткового співвідношення зелених насаджень під час будівництва;
- невиконання обов'язків по охороні зелених зон контролюючими органами;
- порушення встановлених правил здійснення санітарних рубок зелених насаджень.

3) Закони України «Про основи містобудування» та «Про регулювання містобудівної діяльності» доповнити розділом, у якому окреслити окремий напрямок містобудівної діяльності – формування зелених зон населених пунктів та локальних схем екологічної мережі. Забезпечити обов'язкову наявність у проектній документації з будівництва дендроплану;

---

¹ А саме Олександр Халаїм, ст. викладача кафедри екології НаУКМА та координатора проєктів ГО УЕК «Зелена Хвиля»; Олександра Камінського, Спілка порятунку Голосієво в Києві; Олексія Короля, заступника начальника управління екології та природних ресурсів Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища Київської МДА..

- 4) у Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачити в якості одного із завдань розробки планів зонування території населених пунктів «створення зелених зон, екологічної мережі, збереження об'єктів природної спадщини»;
- 5) у Законі України «Про регулювання містобудівної діяльності» передбачити в якості одного із завдань розробки планів зонування території населених пунктів «створення зелених зон, екологічної мережі, збереження об'єктів природної спадщини»;
- 6) ухвалити закон «Про оцінку впливу на довкілля», у якому прописати порядок проведення оцінки впливу на довкілля містобудівної документації та програм розвитку населених пунктів з точки зору формування у них зелених зон;
- 7) у «Кодексі України про адміністративні правопорушення» збільшити розміри штрафів за пошкодження і знищення зелених насаджень, порушення правил їхнього утримання;
- 8) у законах «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів» передбачити обов'язковість створення органами місцевого самоврядування міст органів, служб та комунальних підприємств для здійснення догляду за зеленими зонами та їхньої охорони;
- 8). статтю 39 Закону України «Про тваринний світ» викласти у наступній редакції:
 «У період масового розмноження диких тварин, з 1 квітня до 15 червня, на ділянках лісового та водного фонду України, а також на ділянках зелених насаджень в межах населених пунктів забороняється проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного неспокою (усіх видів рубок, проведення вибухових робіт, навчальних стрільб, феєрверків, полювання, використання моторних маломірних суден, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах тощо)».
- 9) відновити територіальні органи Міністерства екології та природних ресурсів у областях, містах Києві та Севастополі;
- 10) збільшити штатну чисельність та ресурсне забезпечення Державної екологічної інспекції України, не допускати у майбутньому обмежень у виконанні нею своїх контролюючих функцій;

пропонуємо запровадити такі зміни до підзаконних нормативно-правових актів:

- 11) розробити нову редакцію «Правил утримання зелених зон у населених пунктах України», у якій:
- визначити вичерпний перелік будівель (за їхнім призначенням), які можуть бути розташовані на території зелених зон;
  - переглянути поняття «вікова межа для дерев - об'єктів зеленої зони»;
  - встановити заборону необґрунтованого обрізування дерев (т. зв. «кронування»);
  - встановити обов'язковість ведення обліку, інвентаризації, паспортизації та ведення реєстру зелених насаджень;
  - встановити загальний порядок відповідальності за порушення «Правил утримання зелених зон у населених пунктах України»;
  - розробити механізм виконання зобов'язань, викладених у розділі 14 «Правил утримання зелених насаджень у населених пунктах України», - проведення обліку зелених насаджень та складання їхнього реєстру.
  - розробити механізм оцінки адаптаційної спроможності зелених зон по

відношенню до негативних проявів змін клімату у містах (хвилі спеки, екстремальні погодні явища тощо);

- встановити загальний порядок дій з планування та розвитку зелених зон з огляду на очікувані тренди змін клімату в Україні.

12) затвердити нові «Правила утримання зелених зон у населених пунктах України» актом Кабінету Міністрів України;

13) розробити Державну програму збереження історичних парків України;

14) до Постанови Кабінету міністрів України №1045 («Порядок видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах») внести такі зміни:

А) обмежити підстави для звільнення від сплати відновної вартості зелених насаджень;

Б) до пункту 4 після слів «до складу якої входять представники заявника, власника земельної ділянки (користувача), компетентного органу, територіального органу Держекоінспекції» додати слова «та громадських об'єднань, ініціативних груп громадян, які опікуються станом зелених насаджень та журналістів»;

В) до пункту 4 додати підпункт у такій редакції: «Не заповнений, заповнений неповністю або такий, що не має підписів всіх членів комісії Акт обстеження зелених насаджень вважається недійсним».

Г) до пункту 4 додати підпункт у такій редакції: «При визначенні дерев на видалення комісією та складання відповідних Актів, а також під час самого процесу видалення дерев обов'язково має проводитися фото-відео фіксація (документація) на доказ об'єктивності прийнятих рішень та достовірності (ідентифікації) фактів видалення. Отримані фото-відео матеріали мають бути опубліковані протягом тижня на офіційному сайті організації, яка керує цією діяльністю».

Д) до пункту 4 додати підпункт у такій редакції: "Деревина, отримана в результаті санітарних рубок у зелених зонах, має бути обов'язково визначена в розмірах та об'ємах, а також задокументована засобами фото-відео фіксації, ця інформація публікується на офіційному сайті відповідної організації, така деревина підлягає оцінюванню за існуючим комерційним курсом та реалізована на ринку або використана в інший спосіб, про що складаються відповідні акти з їх публікацією на офіційному сайті організації".

15) Ввести до навчальних програм підготовки співробітників Національної поліції вивчення питання про правопорушення та злочини в сфері поводження з зеленими насадженнями. У прийнятті заходів та при проведенні переатестації знання питань захисту зелених насаджень мають перевіряти у співробітників поліції фахівці екологічних громадських та державних організацій, наукових установ, які працюють у відповідній сфері. Відповідні доповнення мають бути внесені до «Положення з організації професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ України».

вбачаємо необхідність у таких адміністративно-інституційних змінах:

- розширити коло осіб, уповноважених складати протокол про правопорушення в сфері поводження з зеленими насадженнями, наприклад, долучити до цього поліцію;- зняти мораторій на проведення перевірок контролюючими органами у сфері охорони навколишнього природного середовища, забезпечити умови для невідкладного реагування органами Держекоінспекції України на звернення щодо порушення природоохоронного законодавства як від фізичних, так і юридичних осіб, органів влади тощо

- забезпечити передачу коштів, отриманих від сплати відновної вартості зелених насаджень, тим організаціям, які забезпечать висадку нових зелених насаджень;
- розробити механізм виявлення винуватців незаконної вирубки зелених насаджень, накладання штрафів і відшкодування винуватцями повторної посадки зелених насаджень;
- посилити міри покарання за екологічні злочини і покращити практики застосування діючого кримінального законодавства в цій сфері.

вважаємо, що потрібно провести такі зміни фінансового характеру:

- спрямовувати стягнення (штрафи) у фонди охорони навколишнього природного середовища;
- використовувати кошти фондів охорони навколишнього середовища лише на природоохоронні заходи, зокрема, на озеленення міст та селищ.

ставимо собі за основну мету - сприяти розробці, адвокації та прийняттю законопроектів природоохоронного спрямування, що будуть втілювати зазначені вище пункти або відповідати принципам, закладеним у цій резолюції,

і зобов'язуємося створити рейтинг найкращого та найгіршого міста, району, та області з огляду на поводження з зеленими насадженнями та оголосити результати в грудні 2016 року,

Виконавчий директор Міжнародної благодійної організації «Екологія-Право-Людина» Олена Кравченко

Виконавчий директор Громадської спілки «Українська Гельсінська спілка з прав людини» Аркадій Бущенко

Голова координаційної ради ГО "Зелений Фронт" Олег Перегон

Директор Громадської організації «Екологічно – гуманітарне об'єднання Зелений Світ" Олександр Степаненко

Директор Громадської організації «Центр правових та політичних досліджень "СІМ" Лідія Тополевська